

Onderwerp

Vaststelling voortgangsrapportage uitvoering Natura 2000 beheerplanmaatregelen Oostvaardersplassen 2018

Kern mededeling:

Gedeputeerde Staten hebben op 28 mei 2019 de voortgangsrapportage uitvoering Natura 2000 beheerplanmaatregelen Oostvaardersplassen 2018 vastgesteld.

Mededeling:

Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Natura 2000 beheer-planmaatregelen in de Oostvaardersplassen. Dit wordt in samenwerking met Staatsbosbeheer en waterschap Zuiderzeeland opgepakt. Op basis van de voortgang van de maatregelen stelt de provincie jaarlijks een voortgangsrapportage op. Gedeputeerde Staten stellen jaarlijks de voortgangsrapportage vast. De voortgangsrapportage 2018 is als bijlage bij deze mededeling gevoegd.

De voortgangsrapportage is één van de beheersinstrumenten voor het project uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Oostvaardersplassen. In de voortgangsrapportage worden de volgende zaken beschreven:

- Totaal planning van de uitvoering van maatregelen;
- Stand van zaken van de maatregelen: per maatregel wordt een korte beschrijving gegeven van de voortgang van de maatregel. Daarnaast worden de werkzaamheden van het komende jaar benoemd;
- Financiële paragraaf met een totaal overzicht van de uitgaven en begroting per maatregel.

Bijlage

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Voortgangsrapportage 2018 OVP Natura 2000	2377935	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Registratienummer

2424948

Datum

14 mei 2019

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Algemeen

Op basis van de voortgang van de maatregelen stelt de provincie jaarlijks een voortgangsrapportage op in samenwerking met Staatsbosbeheer en waterschap Zuiderzeeland. De kengetallen uit de projectplannen per maatregel vormen hier input voor.

In de voortgangsrapportage worden de volgende zaken beschreven:

- Totaal planning van de uitvoering van maatregelen (projectmanager).
- Stand van zaken van de maatregelen: per maatregel wordt een korte beschrijving gegeven van de voortgang van de maatregel. Daarnaast worden de werkzaamheden van het komende jaar benoemd waarbij aangegeven wie de trekker daarvan is. Tevens wordt aangegeven hoe de financiering geregeld is (projectleider).
- Financiële paragraaf met een totaal overzicht van de uitgaven en begroting per maatregel (projectmanager). Deze gegevens staan in een aparte bijlage en zijn niet openbaar.

Gedeputeerde Staten stellen jaarlijks de voortgangsrapportage vast. Mochten hier gedurende het lopende jaar afwijkingen in optreden, dan worden deze via de lijn aan de orde gesteld (Programma -> Stuurgroep -> Bestuur).

Totaal planning

2017 heeft in het teken gestaan van de voorbereiding van de uitvoering van de maatregelen in het moerasdeel en in het grazige deel. In 2018 zijn wij echt gestart. De eerste helft van 2018 zijn er definitieve afspraken gemaakt met RWS Midden Nederland en waterschap Zuiderzeeland over het afdalen van water vanuit de Oostvaardersplassen naar het Markermeer tijdens de moeras-reset. Daarmee is het project bezinkmoeras vervallen. De moeras-reset is officieel gestart met de openingshandeling door Gedeputeerde Harold Hofstra, Nick de Snoo van Staatsbosbeheer en Jan Nieuwenhuis van Waterschap Zuiderzeeland. Gelijktijdig is de animatie gepresenteerd. Gedeputeerde Staten hebben het uitvoeringsplan voor de moeras-reset Oostvaardersplassen op 11 december 2018 vastgesteld. In de zomer 2018 is er nog een extra versterking van de dijk rondom de waterlanden uitgevoerd, zonder deze versterking is het doel overstromingsgrasland niet realiseerbaar.

Hieronder staat de planning uit het strategisch projectplan (2 dec 2016 vastgesteld).

Figuur: planningsschema Oostvaardersplassen

2016 - 2021 Kwartaal	jan - mrt '16	apri - juni	juli - sept	okt - dec	jan - mrt '17	apri - juni	juli - sept	okt - dec	jan - mrt '18	apri - juni	juli - sept	okt - dec	jan - mrt '19	apri - juni	juli - sept	okt - dec	jan - mrt '20	apri - juni	juli - sept	okt - dec	jan - mrt '21	apri - juni	juli - sept	okt - dec	
Strategisch projectplan																									
Landschapsvisie																									
Moerasetest																									
V-stuw																									
Bezinkmoeras																									
Poelen met eilanden																									
Vispassages																									
Waterpeil waterlanden																									
Faunaranden, beheer																									
Monitoring																									

In 2019 worden na het broedseizoen een aantal voor de verdere peilverlaging noodzakelijke inrichtingsmaatregelen getroffen, waarna in de winter van 2019/2020 het peil met nog eens 30 cm zakt door actief water af te laten. In de zomer van 2020 zakt het peil op natuurlijke wijze nog eens 20 tot 30 cm door inzijging en vooral verdamping.

In 2019 wordt er een keuze gemaakt over de uitvoering van de vispassages en poelen. Door bij de uitwerking nadrukkelijk te kijken naar het lange termijn perspectief voor de Oostvaardersplassen en mee te koppelen met andere doelen is dit deel vertraagd. De uitvoering start waarschijnlijk in 2020.

Maatregelen

In de voortgangsrapportage worden twee afzonderlijke delen meer in detail toegelicht: maatregelen moeras en maatregelen grazige deel.

Maatregelen moeras

2018 heeft in het teken gestaan van het maken van een aantal inhoudelijke keuzes met betrekking tot de uitvoering van de moeras-reset, het opstellen van het uitvoeringsplan en het voorbereiden van diverse vergunningsaanvragen.

- De belangrijkste keuzes die zijn gemaakt betreffen het vooralsnog alleen in het westelijk deel van het moeras uitvoeren van de reset, de mate van peilverlaging (90 cm), de wijze van afvissing en het uitzetten van karper in het Markermeer, het op de achterhand houden van het plaatsen van een eventueel raster om grote grazers uit het moeras te weren, de wijze waarop en de voorwaarden waaronder water naar het Markermeer kan worden afgelaten en het herstel van de drempel tussen het oostelijk en het westelijk moeras.
- Het uitvoeringsplan is op 11 dec 2018 vastgesteld door Gedeputeerde Staten na een positief advies in de stuurgroep.
- Met betrekking tot de vergunningaanvragen bleek het nodig een ontgrondingsvergunning aan te vragen, waarvoor een MER is opgesteld. In het kader van de Wet natuurbescherming is een voortoets uitgevoerd en is

onderzoek gedaan naar beschermde soorten. Daarnaast zijn diverse andere onderzoeken uitgevoerd. Begin 2019 worden diverse noodzakelijke vergunningaanvragen ingediend.

Dankzij de droge zomer konden wij eerder starten met de moeras-reset. Het peil in het moeras bleek meer dan 40 cm gedaald en in de nazomer is besloten dit gedurende de winter niet meer omhoog te laten komen. Daarvoor is de bestaande aflaatstuw aangepast. Daardoor kon op 15 oktober 2018 de openingshandeling van de reset worden verricht.

Doorkijk 2019 en verder

Begin 2019 worden vergunningen aangevraagd en wordt gestart met het opstellen van een bestek en het uitwerken van de aanbesteding van de noodzakelijke werkzaamheden. Dit betreft het baggeren van een vangstput voor de afvissing en het baggeren van een geul ten behoeve van het aflaten van water, het aanleggen van een overslagkade en afvoerroute voor de vis, het aanleggen van een baggerdepot en een vloeiveld, het aanleggen van een nieuwe aflaatstuw (die zodanig wordt ontworpen dat deze hoogstwaarschijnlijk ook toepasbaar is in het toekomstig, nog vast te stellen, peilbeheer), het herstel van de kade tussen het moeras en het grazige deel en het herstel van de drempel. Het uitvoeren van de afvissing wordt ook onderdeel van het bestek.

Naar verwachting kunnen de werkzaamheden in het najaar van 2019 in uitvoering komen, zodat de peilverlaging in de winter van 2019/2020 verder kan worden doorgezet.

In 2019 wordt ook een noodplan uitgewerkt, voor eventuele wateraanvoer vanuit het Markermeer naar het oostelijk moeras. Dit om droogvallen van het oostelijk moeras te voorkomen, aangezien het niet laten droogvallen van dit gedeelte als mitigerende maatregel geldt voor het uitvoeren van de moeras-reset. Mocht opnieuw een zeer droge zomer optreden, dan 'ligt dit plan op de plank' zodat na herstel van de drempel maatregelen getroffen kunnen worden.

Maatregelen grazige deel

In februari 2018 is Staatsbosbeheer gestart met het ontwerpproces. Het ontwerp is gericht op het graven van een aantal poelen en het aanleggen vispassages in het grazige gebied. Het ontwerp is in samenhang met de andere ontwikkelingen in het grazige deel opgesteld. Vispassages zorgen voor een betere verbinding voor vissen zowel met de wateren buiten het gebied als binnen het gebied. Samen met de poelen dragen deze maatregelen bij aan het vergroten van de foerageermogelijkheden van lepelaars en reigers. Een aantal andere soorten liften mee. Op basis van het eerste concept DO is een kostenraming gemaakt. Staatsbosbeheer is daarnaast gestart met de voorbereiding van verschillende procedures, waaronder een mer-traject en verschillende vergunningen.

Doorkijk 2019 en verder

Op 6 maart 2019 staat het definitief ontwerp voor de Natura 2000 maatregelen in het grazige deel voor besluitvorming op de agenda van de stuurgroep. Op dit moment verkeert het project grazige deel en driehoek zich in de overgangsfase van ontwerp naar bestek. Er zal komende zomer een besluit genomen moeten worden of we al dan niet het werk gaan aanbesteden. Aan het begin van deze fase moet bekend zijn met welk budget gerekend moet worden, bij contractering met de aannemer moet het budget 100 % gedekt zijn. Om voldoende tijd te creëren om het budget volledig gedekt te krijgen, gaat SBB van de volgende planning uit:

1. Vergunningen en procedures 2019
2. Start bestek fase zomer 2019
3. Start aanbesteding winter 2019/2010
4. Start uitvoering na het broedseizoen van 2020: vanaf half juli 2020
5. Einde realisatieperiode: najaar 2022. Voor grondwerk zijn er in Oostvaardersplassen slechts drie maanden per jaar echt geschikt, vandaar dat de realisatieperiode drie jaar duurt.